Vi Resenärer

ISSN 2002-3103 På resenärens sida sedan 1993 2020-12-11 Nr 34

SJ åter på banan. Cirkeln är sluten.

För 30 år sedan vann ett privat företag (BK-Tåg) upphandlingen av länstågen i Jönköping. Det var starten på en intressant period för järnvägen här i landet med konkurrens och effektiva omstruktureringar. Nu är cirkeln sluten. SJ är tillbaka i Jönköping och järnvägsmarknaden domineras åter av stora statliga företag.

Foto: Krösatågen

Garantera anslutningar!

Tågbolag: Följ Transdev i spåren och inför garanterade anslutningar.

Välj ett singelsäte!

Med singelsäten reser man tryggt. Men de är sällsynta. Bilden visar bekväma singelsäten i VyBus.

Tänk tåg - Kör buss

Att åka kollektivt till Sälen innebär väntetider och bussresor i krypfart. Inför Tågbussar Mora-Sälen.

BK Tåg var nog en förutsättning för Krösatågen och nu är cirkeln sluten

Debattartikel. 1985 - för 35 år sedan startade - Krösatågen på sträckorna Nässjö-Vetlanda och Jönköping-Vaggeryd-Värnamo. Då utfördes trafiken av SJ men tågen fick egen design och motorvagnarna namn efter kända Smålänningar. SJ lär inte ha varit någon pådrivare av utvecklingen utan det var framsynta tjänstemän och politiker i Länstrafiken i Jönköping som insett att tåg är ett bra sätt att skapa framtida arbets-, skol- och nöjesresor.

När länsjärnvägsreformen kom och upphandlingar kunde ske på riktigt upphandlades all länsjärnvägstrafik i Småland och Halland under namnet ”Länstågen” och in på arenan klev BK Tåg AB, under ledning av Tord Hult. De var först med att utmana SJ:s monopol.

Förmodligen är det en av de viktigaste händelserna i modern Svensk järnvägsutveckling. Över en natt sjönk kostnaderna för den här typen av trafik påtagligt och vi fick in lite småländsk småföretagsanda i järnvägssektorn.

En sektor som inte direkt översvämmas av entreprenörer eller fram till dess kundfokus heller. Vad X2000 har varit för fjärrtågsresandet var BK Tåg och de modiga ledarna i Jönköpings Länstrafik som vågade lita på entreprenörerna för den lokala och regionala tågtrafiken.

Frågan är hur mycket och hur regionaltågstrafiken utvecklats om inte vi fått den här reella konkurrensen som utmanade det gamla SJ:s sätt att tänka och organisera.

Tord Hult till höger på bilden. Foto: Vi Resenärer

Mångfald är oftast bättre än enfald och vi har sedan dess fått en palett av företag som driver på utveckling och skapar nya tankesätt. Vi fick konkurrens om all upphandlad trafik och den regionala tågtrafiken har formligen exploderat under den tiden.

Hade den det om inte nytänkande och ifrågasättanden av gängse sätt att göra saker på hade skett?

Låt oss nu få samma utveckling i den kommersiella trafiken! MTRExpress och Snälltåget visar vägen.

Jonas Friberg

Därför fick SJ Krösatågen

JLT info. Vid många upphandlingar sker inga stora förändringar för resenärerna. Det enda som märks är att personalen byter uniform. Vi har frågat JLT hur det är med den här upphandlingen och fått följande svar från Johan Lindh, marknadskommunikatör på Jönköpings Länstrafik.

”Kravet på upphandlingar grundar sig i att regionerna ska använda skattemedel på effektivaste sätt genom konkurrensutsättning. Med upphandlingar har Länstrafiken också möjlighet att sätta nivån för hur avtalet ska se ut och vilken servicenivå som ska gälla. I och med en ny upphandling av drift och underhåll sker mycket av arbetet i bakgrunden.

Det Länstrafiken vill satsa på, eller det som vi vill uppnå med våra resenärer är en resa som upplevs bra, från start till slut.

Tågen ska vara rena och underhållna på ett bra sätt och personalen ska ge kunderna ett professionellt bemötande. Inne på tågen ska det vara trivsamt och resenärerna ska få en positiv stämning av Krösatågen och det ska kännas tryggt och enkelt och resa med oss.

Som svaret på din fråga så märks det kanske inte mer än på uniformen, men i det större perspektivet är det just drift och underhåll som är grunden för våra mål.

För de som reser med Krösatågen kommer skillnaderna synas genom att tågen ska vara punktligare och färre inställelser, bättre städade och bättre underhållna. Men även att personalen ska vara mer synlig och aktiv ombord.

Avtalet börjar gälla först om cirka ett år, och vår nuvarande leverantör håller i drift och underhåll till nya avtalet blir aktuellt. Kostnaden för kommande avtal är i nivå med nuvarande trafikkostnader men att kvaliteten på trafiken är högre än i dag.”

Foto: Hallandstrafiken

Säkrare resa med Härjedalingen

Härjedalingen Hemsida. ”Våra turistbussar är utrustade med helautomatiska luftkonditioneringssystem som byter ut luften upp till var 4:e minut men med ny programvara i bussarna ökas effektiviteten ytterligare. Luften byts nu ut på en tid av en till två minuter.

För att öka säkerheten ytterligare byter vi filter på våra bussar.

Dessa flerskiktade och högpresterande partikelfilter har ett antiviralt funktionellt skikt som filtrerar de finaste aerosolerna, vilket bidrar avsevärt till att öka passagerarnas säkerhet och minskar infektionsrisken då 99 procent av aerosolerna aktivt filtreras bort.” *Foto: Mohlins bussar*

Nya framgångar för SJ

SJ Pressinfo. SJ har fått förtroendet att ta över uppdraget att köra Krösatågen, med trafikstart den 12 december 2021. Det meddelade de regionala trafikhuvudmännen för Krösatågen i dag.

Avtalet omfattar planering och drift av Krösatågstrafiken, ombordservice, dagligt och tekniskt underhåll samt ansvar för drift och underhåll av depån i Kalmar samt den nya depån i Nässjö. Avtalet sträcker sig över 12 år, utan option på förlängning.

- Det är jätteroligt att vi har vunnit det här avtalet. För oss på SJ betyder det att vi fortsätter växa på marknaden för upphandlad trafik vilket är helt i linje med vår strategi. Vi ser fram emot att tillsammans med beställaren fortsätta utveckla en hållbar och attraktiv kollektivtrafik i regionen, säger Dan Olofsson, chef upphandlad trafik.

Krösatågen är ett samarbete mellan länstrafikbolagen i Jönköping, Kalmar, Halland, Blekinge, Kronoberg och Skåne och omfattar ett stort geografiskt område. Trafiksystemet består av tio linjer, varav åtta i dag körs under varumärket Krösatågen och två under namnet Kustpilen. I systemet körs 7,5 miljoner tågkilometer per år och 78 stationer trafikeras.

Från och med trafikstarten, 12 december 2021, kommer de två varumärkena slås samman och Krösatågen blir då det gemensamma varumärket för all trafik. Nuvarande operatörer är Vy Tåg (Krösatågen) och Transdev (Kustpilen).

Foto: Kustpilen

Klart med dragkraft till Flixtrain

Hector Rail Pressinfo. Tågoperatören Hector Rail har invigt sin nya lokförarstation på Sävenäs godsbangård i Göteborg. Etableringen är ett viktigt steg i företagets tillväxtresa och en följd av de nya samarbetena med Södra Skogsägarna och Flixtrain.

– Att vi sätter ner våra bopålar i Göteborg är ett strategiskt beslut med målsättningen att etablera en fast position i västra Sverige. Tillsammans med våra nya kunder kommer vi att skapa fler möjligheter för godstransporter, säger Joacim Axelsson-Sternkrans, nytillträdd lokförarchef.

Tågoperatören Hector Rail befinner sig på en tillväxtresa och inleder nu samarbete med två nya kunder – Södra Skogsägarna och Flixtrain. De nya avtalen ligger till grund för att Hector Rail etablerar sig i Göteborg och öppnar en ny lokförarstation på Sävenäs godsbangård. Från mitten av december kommer de första rundvirkestransporterna från Södra Skogsägarna att köras från den nya stationen, med volymer i storleken 1,6 miljoner kubik varje år. **Utöver detta har Hector Rail också slutit avtal med den tyska tågoperatören Flixtrain, som etablerar sig i Sverige och gör sina första passagerarresor mellan Göteborg och Stockholm under 2021.**

Foto: Hector Rail

SL börjar att öppna framdörrarna!

SL Pressinfo. Det är väldigt glädjande och efterlängtat att kunna ta det här steget så att påstigning och betalning åter kan ske framme i bussen, säger Fredrik Cavalli-Björkman, trafikdirektör på SL.

I våras valde SL, som första kollektivtrafikbolag i Sverige, att stänga framdörrarna på samtliga bussar i SL-trafiken för att minska smittspridning och skydda förarna. Under pandemin har SL tillsammans med trafikutövarna tittat på en lösning för hur man ska kunna öppna framdörrarna igen på ett smittosäkert sätt.

Nobina, som kör en del av bussarna i SL-trafiken, har tagit fram ett skyddsglas som är trafiksäkert och som skyddar mot smitta. Skyddsglasen kommer införas successivt i hela SL:s busstrafik. Den 6 december börjar SL öppna framdörrarna på bussarna i Norrtälje.

Under en övergångsperiod kommer det finnas en blandning av bussar med och utan skyddsglas i trafiken men i nuläget kan vi inte säga exakt när skyddsglas kommer på en specifik busslinje. Därför är det viktigt att du som resenär är uppmärksam när bussen kommer, öppnas framdörrarna ska du stiga på fram, säger Fredrik Cavalli-Björkman.

Genom att öppna dörrarna fram blir den delen av bussen som varit avspärrad under pandemin tillgänglig igen vilket bidrar till att minska trängsel ombord. Precis som innan pandemin blir föraren bakom skyddsglaset tillgänglig igen för att svara på frågor samt hjälpa till vid behov. Blir det återigen enkelt att betala för resan. Intäkterna som SL får in via biljettköpen behövs för att fortsatt kunna köra bussar, tåg, spårvagnar och pendelbåtar.

Foto: SL

Vi Resenärer föreslår: Tänk tåg kör buss till Sälen

Debattartikel. I förra skrev vi om den nya flygplatsen i Sälen och förväntad utveckling av trafiken. Reseföretaget TUI hade räknat med att Sälen skulle bli ett större resmål än Gran Canaria denna säsong. Så blir det nu inte på grund av pandemin.

Det är intressant att notera vilket stort intresse det finns hos näringslivet i Sälen för flygplatsen. Företagen svarar exempelvis för flygplatsens löpande driftkostnader.

Tänk om det skulle finnas ett lika stort intresse för att erbjuda turisterna snabba och bekväma tågförbindelser.

Att bygga upp järnvägen till Sälen är inte att tänka på. Det finns inte plats för en moderna järnväg i dalgången från Malung och upp till Sälen.

Det man kan göra är att tänka tåg men köra buss från Mora upp till fjällanläggningarna i Sälen. I dag måste turisterna åka lokalbuss med långa väntetider i Mora och krypfart upp till Sälen via alla mjölkpallar.

Trafik med moderna bussar kan startas utan några stora investeringar men det behövs ett engagemang.

Dalabanans Intressenter borde starta ett projekt tillsammans med näringslivet i Mora och Sälen och Visit Dalarna.

Transdev, som ryckt upp tågtrafiken till Vemdalen, har förhoppningsvis intresse av turismen i Dalarna och kan komplettera SJs trafik med att köra fjälltåg Malmö-Göteborg-Stockholm-Mora och direkt avgång med tågbussen efter det att tåget kommit in till Mora.

Foto: Snälltåget och Masexpressen

VyBus förenklar för resenärerna

VyBus4you Pressinfo. Under coronapandemin har bussbolaget Vy Bus4You sett en tydlig ökad efterfrågan av singelsäten och det är en efterfrågan bussbolaget tror kommer hålla i sig efter pandemin. I samband med detta presenterar Vy Bus4You nu en digital lösning som tillåter gästen att uppgradera till ett singelsäte samt möjlighet att omboka eller avboka resan med kort varsel helt själv.

– När vi startade upp vår verksamhet 2007 hade vi som ambition att erbjuda god komfort och service för samtliga gäster. Vårt koncept av pluskomfort särskiljer sig från många andra bussföretag och det har varit ett mycket populärt inslag med en mer öppen planlösning i bussen samt möjlighet att boka ett singelsäte. Vi såg en efterfrågan på det innan pandemin och tror att det kommer fortsätta på samma spår även efter, säger Elvir Rascic, affärsområdeschef Vy Bus4You.

Möjlighet att uppgradera sin biljett på egen hand

Likt tidigare gör gästerna val av komfortklass och tilläggsprodukter vid köptillfället, men i tillägg öppnar Vy Bus4You för ytterligare valmöjlighet då gästen nu enkelt själv kan uppgradera samt addera tilläggsprodukter, så som sätesbokning, i efterhand på företagets hemsida.

– Vår strategi under den senaste tiden har varit att ha en öppen kommunikation i förhållande till exempelvis beläggning på våra turer där vår kundservice kan hjälpa

till med den informationen. Oavsett anledning framöver anser vi att det ska vara smidigt för våra gäster att uppgradera och addera tillval av singelsäte till sin bokning. Vi är därför glada att vi nu kan presentera denna funktion digitalt, säger Elvir Rascic.

Nya funktioner som Vy Bus4You nu digitaliserat

Ombokning: Möjlighet att omboka till ny dag och/eller tid fram till 2 timmar innan planerad avresa. En fri tjänst för gäst med avbokningsskydd. Tillkommande kostnad för den som saknar avbokningsskydd.

Uppgradering: Möjlighet att uppgradera sin biljett från ekonomi till pluskomfort och därtill välja tillval av singelsäte mot en tillkommande kostnad. *Foto: Bus4You*

Om Du måste åka kollektivt!

Folkhälsomyndigheten. Behöver du resa kollektivt bör du välja ett alternativ där det går att boka en sittplats, t.ex. tåg. Resor där det inte går att boka en plats, exempelvis med spårvagnar, tunnelbanor och stadsbussar, bör du om möjligt undvika.

Håll avstånd till andra resenärer och följ de anvisningar som gäller i övrigt för det färdmedel du reser med. Företagen kan ha särskilda rutiner och anpassningar i verksamheten. Läs därför webbsidorna hos de företag som sköter kollektivtrafiken.

Resenärssynpunkter. Det är inte lätt att veta vilka tåg som har sittplatsbokning. Det finns ingen lättillgänglig information.

Hos SJ har X2000 och X3000 samt vissa IC-tåg sittplatsbokning. Även om ett IC-tåg har sittplatsbokning så gäller det inte för resenärer med periodkort.

MTRX har sittplatsbokning i alla tåg och detsamma gäller Snälltåget.

Övriga tåg som exempelvis Tåg i Bergslagen, Krösatågen, Kustpilen och Öresundstågen saknar sittplatsbokning och bör således undvikas.

Det är bättre på bussidan. Alla expressbussar har sittplatsbokning, som exempelvis VyBus, Härjedalingen, Masexpressen och Flixbus.

Några tips

SJ har information på hemsidan om vilka IC-tåg som brukar ha många resenärer. Klicka på ”Reser du med regionaltåg”.

MTRX erbjuder möjligheten att boka en extra plats så att sätet bredvid dig blir ledigt.

Snälltåget: Reser du ensam så får du alltid en fönsterplats och platsen bredvid bokas inte.

Telefonservice

SJ 0771-75 75 75 Vardagar 08-17
MTRX 08-580 971 66 Alla dagar 09-17
Tåg i Bergslagen 0771-75 75 75 Vardagar 08-17
Öresundståg 0771-77 77 11 0630-2200 M-F
0800-2000 L SoH

Vi Resenärer föreslår: Inför begreppet ”Garanterad anslutning”

Debattartikel. Jönköping, Växjö, Sandviken och Falun är några av de orter som ligger vid sedan om järnvägens ”motorvägar” och som nås genom byte mellan fjärrtåg och länståg. Genom Resplus köper man hela resan på samma biljett.

Det finns byten med väntetider på över en timme. Ett exempel på korta väntetider är vid byten i Alvesta för resa Stockholm-Växjö och ett exempel på långa väntetider är i Gävle för resenärer Stockholm-Falun.

Korta väntetider är bra när allt fungerar på spåren men blir ett stort problem vid förseningar. Anslutande tåg inväntar vanligen inte ett försenat tåg utan resenärerna blir akterseglade och hänvisas till nästa tåg eller buss som i de flesta fall avgår minst en timme senare.

För resenärer med Resplusbiljett gäller detta.

När du har en Resplusbiljett får du dessutom en Kom fram-garanti, där trafikföretagen gemensamt garanterar att du kommer till din slutdestination, även om trafikstörningar uppstår. (Samtrafikens hemsida)

Den garanti som ges är att man får plats på nästa tåg eller buss. Man har också rätt till förseningsersättning enligt de villkor som involverade bolag har.

Att behöva vänta timmar på en öde station med stängd väntsal avskräcker från att resa med tåg.

Transdev har genom Snälltåget introducerat anslutningsbussar till och från Nässjö och Alvesta. De väntar in försenade ”Snälltåg”, vilket ger resenärerna en garanterad anslutning.

Genom att Transdev valt bussen för anslutningsresorna erbjuds resenärerna en flexibel lösning utan beroende av tågets tunga administration. Det blir inga väntetider mellan ett försenat tåg och bussens avgång. Den går direkt efter alla har tagit plats.

Vi föreslår att man marknadsför dessa anslutningar som ”Garanterad anslutning”.

Förhoppningsvis inför även SJ och andra trafikföretag garanterade anslutningar för viktiga förbindelser för affärsresenärer och andra nyckelgrupper. Ersättningsresan kan ske med buss eller med taxi.

Tågresenärerna möts alltför sällan av nyheter så det här kan bli en intressant nyhet i dessa mörka tider.

Fortsatt ned för flyget

Swedavia Pressinfo. Under november månad flög 386 000 resenärer via Swedavias tio flygplatser, en minskning med 87 procent jämfört med fjolårets 3 001 000 resenärer. Den ökade smittspridningen i kombination med nya restriktioner ledde till att en redan mycket begränsad efterfrågan på flygresor ytterligare försvagades under november.

- Efterfrågan på flygresor försämrades vecka för vecka under november, som blir den nionde månaden i rad med historiskt svaga siffror för flyget till följd av pandemin. En ökad smittspridning i kombination av nya och utökade restriktioner bidrar till en förstärkt osäkerhet om marknadsutvecklingen och dämpar sannolikt efterfrågan den närmaste tiden, säger Jonas Abrahamsson, Swedavias vd och koncernchef. *Foto: Swedavia*

Här behövs en anslutningsbuss

Debattartikel. SJ kör två IC-tåg Stockholm-Mora dagligen. De går från Stockholm 09.44 och 17.44. Resenärer till Falun byter i Borlänge till Tåg i Bergslagen, TiB.

De som väljer avgången 09.44 får dock vänta över en timme i Borlänge på närmaste förbindelse till Falun. SJ föreslår som alternativ resväg att stiga av i Hedemora och vänta i 25 minuter på en buss till Falun.

Samtidigt som tåget från Stockholm rullar in på stationen i Borlänge ankommer tåget till Falun. Det kommer från Mjölby och ska vidare till Gävle.

SJ betraktar detta inte som en anslutning, mindre än 10 minuter mellan tågen, och det går inte att köpa en biljett via Borlänge och springa över perrongen.

Varför senareläggs inte tåget till Falun? Enligt de uppgifter vi fått beror det på att tåget har en anslutning till ett tåg mot Norrland att passa i Gävle.

Vi uppmanar SJ och Tåg i Bergslagen att följa Transdev i spåren och sätta in en anslutningsbuss Borlänge-Falun.

Nyhetsbrevet Vi Resenärer
utges av Idégruppen Vi Resenärer KB. Svartviksslingan 45, 1403, 167 38 Bromma. E-post: press@vireser.se
Hemsida www.vireser.se Tel 0735-20 72 75 Org. nr 969618-3004 Ansvarig utgivare: Jan-Åke Bosell.
Copyright: Idégruppen Vi Resenärer För avbeställning, sänd ett mejl till press@vireser.se